

Csapatkivonás
-----BBC
London, 1989. április 25.
Panoráma

Ma megkezdődött a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok részleges kivonása, amely Moszkva szerint végül is 25 százalékkal csökkenti majd a Magyarországon, Csehszlovákiában és az NDK-ban állomásozó szovjet haderők létszámát. Hallgassák meg erről budapesti tudósítónk, Sally Ackroyd, valamint a Daily Telegraph mai jelentését:

Ma reggel Kiskunhalason a nemzetközi sajtó képviselőinek jelenlétében a szovjet hadsereg úgymond: ideiglenesen Magyarországon tartózkodó Déli Hadseregcsoportjának 36 darab T-64-es típusú tankját, szállító vonatszerelvényekre rakták. E harckocsik voltak az elsők, amelyek elhagyták Magyarország területét annak a részleges csapatkivonási tervnek a keretében, melynek során jövő év végéig több mint 10 ezer szovjet katonát vonnak ki a több mint 60 ezer főt kitevő, Magyarországon állomásozó szovjet haderőből.

A határidő lejártáig egy teljes tankhadosztályt, egy kiképző ezredet, több légideszant-alakulatot, valamint egy vegyifegyveregységet vonnak majd ki az országból.

Több mint 30 éve most első ízben kerül sor szovjet katonai erők kivonására Magyarországról. Legutóbb 1956-ban, a forradalom idején került sor erre, amikor a szovjet alakulatokat időlegesen kivonták Budapestről, majd azt követően - napokon belül - visszaküldték őket a forradalom leverésére. Ezt figyelembe véve egyes magyar ellenzéki csoportok azt követelik: minden késedelem nélkül vonják vissza az országból az összes szovjet katonai egységet.

A magyar hatóságok szerint a jelenlegi csapatkivonás az első lépést jelenti Gorbacsov szovjet elnök azon célkitűzése felé, hogy az ezredfordulóra kivonják az összes, Kelet-Európában állomásozó szovjet csapatot. Ennek érdekében azonban - szerintük - a következő lépést a NATO-nak kell megtennie - jelenti Sally Ackroyd, rádiónk budapesti tudósítója.

A jelenlegi szovjet csapatkivonásokkal foglalkozva a Daily Telegraph című brit lap budapesti tudósítója, William Underhill megállapítja: erre azzal egyidejűleg került sor, hogy Magyarországon szinte példa nélkül álló nyilvános vita kezdődött az országnak a Varsói Szerződésből való kilépéséről, illetve Magyarország semlegessé nyilvánításáról.

A Daily Telegraph tudósítója megjegyzi azt is, hogy biztonsági okokból a szovjet alakulatok felszerelését éjszaka fogják majd elszállítani Magyarországról, jóllehet az előkészületekre meghívták a nyugati sajtó képviselőit is.

A csapatkivonások részleteit ismertette Burlakov szovjet tábornok a Déli Hadseregcsoport parancsnoka hangsúlyozta: a hátramaradó szovjet erők csupán védelmi szerepet játszanak majd. A Varsói Szerződésnek a védelmi stratégiára helyezett újkeletű hangsúlyára utal az is, hogy az osztrák-magyar határ közelében állomásozó szovjet erőket szintén visszavonják.

A Daily Telegraph cikkírója ezenkívül utal Horn Gyula magyar külügyi szóvivő (Sic!) azon - tegnapi - kijelentésére, miszerint Horn meggyőződése szerint az 1990-es évek elejére az összes szovjet katonát kivonják Magyarországról. +++

hg /kt

1989.04.25.

- 4 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

Lázás készülődés a
szovjet kolóniákon

Deutschlandfunk
Köln, 1989. április 25.
Nyugatnémet lapszemle

Az Essenben megjelenő Westdeutsche Allgemeine Zeitung Magyarországgal foglalkozva beszámol arról, hogy a Szovjet Vöröshadsereg magyarországi kolóniáját lázas készülődés jellemzi: tiszték és közkatonák csomagolnak, katonai felszereléseket, tankokat és járműveket készítenek elő szállításra. A szovjetek a Magyar Néphadseregnek adják át felszerelésük egy részét.

A katonák családtagjai és a civil tisztviselők bevásárlási lázban égnek. Elköltik azt a kevéske pénzüket, melyet az évek folyamán takarítottak meg. - Magyarország még mindig a keleti tömb bevásárló paradicsomának számít.

Jelenleg mintegy 150 ezer szovjet személy él a katonai bázisokon. Közülük körülbelül 10 ezren térnek most vissza a Szovjetunióba. Ma 30 tank hagyja el Magyarországot.

A Westdeutsche Allgemeine Zeitung cikke betekintést enged a szovjet kolónia mindennapos életébe. Ezzel kapcsolatban szó szerint a következőket olvashatjuk:

"A Magyarországon való állomásozás több mint 30 éve alatt alaposan megváltozott az országban szétszórt szovjet katonai bázisok arculata. Az évek folyamán városkák lettek a táborokból, sátor és barakk-településekből. Azt is mondhatjuk, hogy a szovjetek otthonosan berendezkedtek. A magas falak és a betekintést gátló építmények mögött lakóházakat, igazgatási épületeket, iskolákat és rövid bevásárlóutcákat építettek.

Szeged, Győr és Veszprém toronyházaiban is élnek szovjet tiszték családtagjaikkal együtt. Gyerekeiket naponta szállítják busszal a katonai bázisokon lévő iskolákba. Az összes szovjet iskolában ideküldött tanárok tanítanak, szovjet tanmenet szerint. Az első idegen nyelv a magyar, ennek ellenére a szovjet gyerekek és a hasonló korú magyar iskolások közötti kapcsolatok inkább csak kivételt képeznek.

A szovjet katonai hatóságok és a magyar nyilvánosság közötti kapcsolatok is többnyire csak folklórestékre és a közös Ünnepeken megtartott rendezvényekre korlátozódnak.

Tavaly tavasszal azért bocsátották el a szegedi rádió egyik riporterét, mert beszámolt arról, hogy szegedi városi lakásokat szovjeteknek utaltak ki.

1989.04.25.

- 5 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

Most minden valószínűség szerint felszabadulnak lakások a magyarok számára. Ezt örvendetesnek tartják a nyomasztó lakáshiány miatt.

A Vörös Hadsereg katonái, akik Magyarországon teljesítik kötelező katonai szolgálatukat, aligha láttak valamit az országból. A fegyelem igen szigorú és a katonák csak nagyon ritkán kapnak kimenőt. Egy magyar újságíró szerint alig van pénzük - így látja a Westdeutsche Allgemeine Zeitung a Magyarországon állomásozó szovjet katonák életét. +++

st/mr

1989.04.25.

- 7 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

Vonulnak a szovjet tankok

(Kasza László)

SZER
München, 1989. április 25.
Magyar Híradó

Most persze lehetne viccelődni, hogy mi lesz a hazánkban ideiglenesen tartózkodó szovjet csapatok öröklakásaival, ha - mint azt már megkezdték - mégiscsak kivonulnának az országból. A téma azonban túlságosan komoly a viccelődéshez.

Tény, hogy 31 darab T-64-es mintájú szovjet harckocsi elindult ma Kiskunhalasról a szovjet határ felé.

Tudom, sokan emlékeznek arra, hogy pontosan ez a 13-as szovjet tankhadosztály 1956-ban már egyszer elindult kifelé az országból. Akkor hamarosan meggondolták magukat: megfordultak. Most - így reméljük - más a helyzet.

Ezeket az első tankokat - mint pénteken már jelentettük - május 10-ikén ezer szovjet katona követi. Gorbacsov szovjet pártfőtitkár december 7-ikén, az ENSz előtt tett bejelentése értelmében összesen 5 ezer tankot és 40 ezer szovjet katonát vonnak ki Magyarországról, az NDK-ból és Csehszlovákiából 1991-ig.

Történelmi pillanat - mondta ma Borisz Agamenko honvédőrnagy Kiskunhalason, amikor az első tank megindult a határ felé. Ki ne értene egyet vele? És mi magyarok azzal is, hogy méginkább történelmi pillanat lesz, amikor az utolsót búcsúztatjuk. +++
st/mr

.-.